Laiškas Valerijai Čiurlionytei, [iki 1916-07-25], [Petrapilis].

Ateinu in tave aš pagelbos

Ateinu in tave aš pagelbos prašyti. Su manim dalykas tas. Dvi savaiti atgal aš padaviau prašymą in inžinierių (karo) družiną [1], kad priimtų mane dešimtininku [2].

Apie tai aš tau nieko nerašiau, nes kad mane priimti — visai netikėjau, kadangi aš esu pašauktas jau ir universantas, o kad tapt karišku dešimtininku, reikia baigt šiokie-tokie kursai.

Bet šiandie gaunu atsaką iš ten, prašo nusiųsti dokumentus nekuriuos, taip, kad kas link priėmimo dabar ir abejonė vargiai būti begali — turbūt tikrai priims.

Tai kaip man padaryti — ar važiuoti, ar ne? Ten sąlygos tokios — kas reikia dirbt — nežinau, tik laukuose darbas, ant gryno oro, toli nuo ugnies, užpakaly armijos (družina be ginklų), ir dešimtininkui iš karto mėnesiui duo[da] 125 rub[lius]. Ir tai rokuojas, kad iš tikrųjų tarnauja karuomenei, tat, žinoma, ant ugnies eit niekuomet neprisieis. Čia ligonbuty aš dar nebuvau ir, kada pakliūsiu, nėr žinios. Taigi visa vasara prisieitų būt mieste. Ligonbuty geriausiame atsitikime paliuosuos daugiausia trims mėnesiams, o paskui vėl ta pati istorija. Petrapily daugiau trijų mėnesių neliuosuoja nieko. Bet su ligonbučiu — juk dar abejotina: gali paliuosuot, gali ir ne. Jeigu, sakysime, paliuosuotų dabar, aš važiuot tada iš miesto niekur negaliu, nes jeigu sveikatą pataisysiu, tat už trijų mėnesių tikrai jau paimtų. Turėčiau arba laukt praporų mokyklos [3], arba stot artilerijos mokyklon (ten mokinas 9 mėn[esius]). Bet išbūt ar 4, ar 9 mėn[esius] tokioj kariškoj mokykloj turbūt nepi[gi]ai atsieit. O jei važiuosiu čia dešimtininku — tuojau stosiu prie darbo. Turbūt reikės darbininkus prižiūrėt. Toj družinoj dirba jau vienas lietuvis, dabar padavė prašymą mano brolis [4] ir dar kiti — jei priims, tai visi tuojau važiuos. Parašyk, sesutėle, kaip tau atrodo, ar važiuoti, ar ne?.. Aš čia neturiu visai, su kuo man pasitarti ir kas man dūšios žodį pasakytų. Tik, Sesule, Tu nenusimink! Negalima nusiminti! Dabar valanda, kai reikia veikti ir spręsti, kai reikia tvirtam būti, žiūrėk, Sesute, kad nenusimintum. Kad būt galima gyventi — pasaulis visas turi būt pateisintas. Kitaip negalima. Jeigu važiuoti — žinoma, tais metais jau mokinties negalėčiau ir dirbti, bet užtat ir dvasiniai, ir fiziškai turbūt atsilsėsiu, ir po laukus teks pasivaikščiot, ir naujų, ne miesto, įspūdžių gauti. Be to, toji družina Lietuvos pasieny. Taip kad su laiku gal Lietuvoj dirbt prisieis. O jei nevažiuot — tai ar galima tikėties, kad man šią žiemą teks ir mokinties, ir dirbt, ir… Šansų turbūt dar mažiau… Jeigu važiuot — tai prieš važiavimą norėčiau su tavimi būtinai būtinai pasimatyt… — (Dabar dar nepriimtas esu, tik jau daug vilties yra, kad priims).

Tik, tu, Sesutėle, nenusimink ir nepyk ant manęs! Aš taip noriu būt tvirtas ir gyvenimo nė kiek nesibijoti!

Nenusimink, Sesule, nes kai valia pažiūri in gyvenimą, pasijunti Viešpatim esąs. Ir ant manęs nepyk.

Taigi, Sesutėle mano geroji, mano Viešnia tolimoji, kaip man padaryti, kaip man pasielgti?..

Laukiu nuo Tavęs tavo balso…

Ir tegu mano Sesulė būna tvirta kaip plienas ir galinga kaip valia, užtat ir dūšioj bus giedra, ir sapnai bus lengvūs.

Sudieu, Sesutėl, tegu tau gera būna.

Bučiuoju tave labai, labai…

Tavo mažasai Bolytis.

'P. S. Paklausk apie tą dalyką ir Zoskos [5], kaip ji pasakys. Arba — kaip žinai.'

KOMENTARAI

[1] Дружина ~ *rus* =būrys.
[2] Dešimties kareivių vadas.
[3] Karinį laipsnį tarp seržanto ir karininko turinčių asmenų mokyklos.
[4] Juozapas Sruoga.
[5] Sofija Čiurlionienė.